

Förköpsinformation

Information om Strandberg Kapitalförvaltning AB, org. nr. 556797-5080

Kontaktuppgifter

Strandberg Kapitalförvaltning

Besöksadress: Våvaregatan 21, 222 36 Lund

Telefon: 046-15 66 80

E-post: info@strandbergkapital.se

Hemsida: www.strandbergkapital.se

Tillstånd

Strandberg Kapitalförvaltning AB (Bolaget) är ett privatägt företag som får bedriva tillståndspliktig värdepappersförmedling enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden (LVM) och lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution (LFD). Bolaget innehar följande tillstånd:

- Mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument
- Investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument
- Utförande av order avseende finansiella instrument på kundens uppdrag
- Portföljförvaltning
- Placering av finansiella instrument utan fast åtagande
- Förvaring av finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet
- Utarbetande av och spridande av investerings- och finansanalyser samt andra former av allmänna rekommendationer rörande handel med finansiella instrument
- Förvaltare av fondandelar
- Försäkringsdistribution i samtliga livförsäkringsklasser
- Försäkringsdistribution olycksfall och sjukförsäkring

Tillsyn och registrering

Bolaget står under Finansinspektionens tillsyn såvitt avser värdepappersförmedling och försäkringsdistributionsverksamhet. Bolaget står också under Konsumentverkets tillsyn vad avser marknadsföring. Bolaget är registrerat hos Bolagsverket, 851 81 Sundsvall, telefon: 0771-670 670, hemsida: www.bolagsverket.se.

Finansinspektionen	Adress: Brunngatan 3, Box 7821, 103 97 Stockholm Telefon: 08-408 980 00 E-post: finansinspektionen@fi.se Fax: 08-24 13 35 Hemsida: www.fi.se
Bolagsverket	Adress: 851 81 Sundsvall Telefon: 0771-670 670 E-post: bolagsverket@bolagsverket.se Fax: 060-12 98 40 Hemsida: www.bolagsverket.se
Konsumentverket	Adress: Tage Erlanderogatan 8 A, Box 48, 651 02 Karlstad, Telefon: 0771-42 33 00, E-post: konsumentverket@konsumentverket.se Hemsida: www.konsumentverket.se

Information om Bolagets tillstånd och registreringar kan nås via såväl Finansinspektionens som Bolagsverket.

Försäkringsdistribution

Bolaget agerar som försäkringsförmedlare enligt LFD. Michael Faust, Mikael Strandberg och Patrik Rosenberg är registrerade anställda försäkringsförmedlare hos Bolaget. Från Finansinspektionen ska kunder eller den som begär det kunna få information om vilka anställda som har rätt att distribuera försäkringar och om denna rätt är begränsad till visst slag av försäkring, någon eller några försäkringsklasser eller grupper av försäkringsklasser.

I sin försäkringsdistributionsverksamhet har Bolaget valt att distribuera försäkringar från ett tiotal svenska samt utländska försäkringsbolag med vilka avtal upprättats. Bolaget kommer inom ramen för sin verksamhet bland annat att distribuera försäkringsbaserade investeringsprodukter, dvs. sådana försäkringar vars förfallo- eller återköpsvärde helt eller delvis är direkt eller indirekt exponerat mot marknadsvolatilitet. För närvarande erbjuder Bolaget sina kunder försäkringslösningar från Skandia, Danica och SEB Trygg Liv. Avtal finns med ytterligare försäkringsbolag för att kunna inhämta information till Bolaget som hjälp vid den individanpassade rådgivningen. Respektive försäkringsbolags bestämning av målgrupp för sina försäkringsprodukter kommer ligga till grund för Bolagets rådgivning. Bolagets rådgivning är därmed baserad på en mer begränsad analys av olika försäkringsbaserade investeringsprodukter och rådgivningen sker inte på grundval av en opartisk analys. I försäkringsdistributionsituationer då Bolaget inte avser att lämna råd till kunden kommer Bolaget att klargöra kundens krav och behov i fråga om försäkringskydd och tillse att kunden erhåller objektiv och tydlig information om de försäkringsprodukter som distribueras.

Bolaget har inget kvalificerat innehav i något försäkringsföretag. Ej heller har något försäkringsföretag kvalificerat innehav i Bolaget. Bolaget är dock delägare i Strukturinvest Fondkommission org.nr. 556759-1721 och Granit Fonder org.nr. 556787-7088. Strukturinvest Fondkommission och Granit Fonder utvecklar produkter som Bolaget kan komma att rekommendera kunder att investera i såväl inom som utanför försäkringar.

Ansvarsförsäkring

Ansvarsförsäkring som avser försäkringsförmedlingsverksamheten är tecknad hos IF Skadeförsäkring AB, (org.nr 516401-8102), 106 80 Stockholm, telefon: 08-792 70 00, hemsida: www.if.se.

Försäkringen täcker skadeståndsskyldighet som Bolaget kan ådra sig i samband med försäkringsdistribution.

Drabbas kunden av skada eller ekonomisk förlust där kunden anser att förmedlarens agerande har vållat denna, har kunden möjlighet att rikta krav direkt mot försäkringsbolaget. Den högsta ersättning som kan betalas ut för en enskild skada är 1 250 618 euro. Den högsta ersättning som sammanlagt kan betalas ut under ett år motsvarar:

- 2 501 235 euro om högst tio försäkringsförmedlare omfattas av försäkringen vid försäkringens början
- 3 751 854 euro om mellan 11 och 20 försäkringsförmedlare omfattas av försäkringen vid försäkringstidens början
- 5 002 742 euro om fler än 20 försäkringsförmedlare omfattas av försäkringen vid försäkringstidens början

Om kunden anser sig ha lidit en skada är det viktigt att anspråk framställs utan dröjsmål för att undvika att rätten till skadestånd eller försäkringsersättning går förlorad. Kunden kan vända sig direkt mot försäkringsbolaget.

Kundkategorisering

Bolaget klassificerar sina kunder i som icke professionella kunder och kunderna har därmed den högsta skyddsnivån. Kund har rätt att begära ändring av den kategorisering som Bolaget har gjort. Bytet av kategorisering är dock kringgårdat av särskilda regler. Kund som önskar byta kategorisering ska vända sig till Bolaget med en skriftlig begäran om att få byta kategori.

Om kund efter en sådan begäran kategoriseras som professionell kund leder det till att kundskyddet minskar exempelvis genom att Bolaget kommer att begränsa sin information till kunden och vid exempelvis investeringsrådgivning kommer Bolaget att utgå från att kunden har nödvändig erfarenhet och kunskap om de finansiella instrument som rådgivningen omfattar utan att kontrollera om så är fallet.

Kommunikation

Bolaget kommunicerar på svenska med kunden. Kommunikation sker via brev, e-mail, telefon samt vid personligt möte. All elektronisk kommunikation mellan kunden och Bolaget som leder, eller som kan leda till transaktioner, kommer att sparas.

Investeringsrådgivning

Bolaget lämnar inte investeringsrådgivning på oberoende grund. Rådgivningen baseras i stället på en begränsad analys av fonder och strukturerade produkter. Bolaget kommer även att informera om urvalet av finansiella instrument omfattar eller är begränsat till finansiella instrument producerade av institut eller företag som Bolaget har en nära förbindelse med. Bolaget kommer slutligen att informera om Bolaget avser att regelbundet bedöma lämpligheten av de råd som Bolaget lämnat till kunden.

Portföljförvaltning

Bolaget erbjuder portföljförvaltning. De finansiella instrument som innefattas av förvaltningen utgörs av fondandelar. Portföljen värderas varje dag och värderingen grundar sig på dagens NAV-kurs. Jämförelseindex för portföljen är MSCI Sweden NR SEK. De transaktioner som utförs utgörs av köp- eller säljtransaktioner. Målen med förvaltningen, den risknivå som ska återspeglas i Bolagets utnyttjande av eget handlingsutrymme, samt eventuella specifika begränsningar till följd av detta handlingsutrymme anges i portföljförvaltningsavtalet.

Regelbunden lämplighetsbedömning

Bolaget kommer att såväl inom försäkringsdistribution som inom investeringsrådgivning och portföljförvaltning att minst årligen bedöma lämpligheten av den rådgivning som lämnats.

Målgrupp

Bolaget har tagit fram en målgruppsindelning som syftar till att säkerställa att kunden har den kunskapsnivå, målsättning, risktolerans och investeringshorisont som erfordras för en given investeringslösning. Detta gäller såväl försäkringsdistribution som investeringstjänster.

Definitioner

Riskklasser

- Låg Risk** - Bankkonto, premieobligation.
- Låg till Medel Risk** - Komplicerade finansiella instrument. Här ingår Kapital-skyddade placeringar, Företagsobligationer, Traditionella Försäkringar, UCITS-Fonder med riskklass 1-4 och Fonder utan daglig likviditet med riskklass 1-3.
- Medel Risk** - Mer komplicerade finansiella instrument utan kapital-skydd, i vissa fall kan hela det investerade beloppet gå förlorat. UCITS-Fonder med riskklass 5-7, Fonder utan daglig likviditet med riskklass 4-5, ETN/ETF utan hävstång, Indexbevis / Sprinter och Index-autocalls.
- Medel till Hög Risk** - Mer komplicerade finansiella instrument utan kapital-skydd, i vissa fall kan hela det investerade beloppet gå förlorat. Här ingår Bolags-specifika Autocalls, ETN/ETF med hävstång, Specialfonder, Aktier (börshandlade) och Fonder utan daglig likviditet med riskklass 6-7.
- Hög Risk** - Mer komplicerade finansiella instrument utan kapital-skydd där hela det investerade beloppet kan gå förlorat. Här ingår Warranter, Hävstångs-certifikat.

Kunskapsnivå

Ingen: Ingen kunskap om, eller erfarenhet av, investeringar inom riskklass 1-5.

Informerad: Viss kunskap om, och/eller begränsad erfarenhet av, investeringar inom riskklass 1-4.

Avancerad: God kunskap om, och/eller erfarenhet av, investeringar inom samtliga riskklasser 1-5.

Avkastningsmål

Bevarande: Fokus på att bevara investerat kapital.

Tillväxt: Värdetillväxt från t.ex. aktiemarknaden.

Kassaflöde: Löpande utbetalningar t.ex. komplement till framtida pension.

Hävtång: Värdetillväxt genom avancerade finansiella instrument där investerat belopp kan gå förlorat vid oförändrad eller negativ utveckling i underliggande tillgång/år.

Investeringshorisont

Kort: Under ett år eller längre

Medel: Ett år upp till 5 år

Lång: 5 år eller längre

Baserat på inhämtad information vid lämplighetsbedömning delas kunder in i nedan angivna målgrupper. Om kundens kunskapsnivå, risktolerans, avkastningsmål eller investeringshorisont ej överensstämmer med någon av de angivna målgrupperna ges en avrådan från investering.

Målgrupp 1

Kunskapsnivå:	Ingen
Risktolerans:	Låg
Genomsnittlig risk:	1-2
Avkastningsmål:	Bevarande
Produktexempel:	Se riskklass 1-2
Investeringshorisont:	Kort

Målgrupp 2

Kunskapsnivå:	Informerad
Risktolerans:	Låg - Medel
Genomsnittlig risk:	2-3
Avkastningsmål:	Tillväxt, Kassaflöde
Produktexempel:	Se riskklass 1-4
Investeringshorisont:	Lång

Målgrupp 3

Kunskapsnivå:	Informerad
Risktolerans:	Medel
Genomsnittlig risk:	3
Avkastningsmål:	Tillväxt, Kassaflöde
Produktexempel:	Se riskklass 1-4
Investeringshorisont:	Lång

Målgrupp 4

Kunskapsnivå:	Informerad
Risktolerans:	Medel - Hög
Genomsnittlig risk:	3-4
Avkastningsmål:	Tillväxt, Kassaflöde
Produktexempel:	Se riskklass 1-4
Investeringshorisont:	Lång

Målgrupp 5

Kunskapsnivå:	Informerad
Risktolerans:	Hög
Genomsnittlig risk:	5
Avkastningsmål:	Hävtång, Tillväxt, Kassaflöde
Produktexempel:	Se riskklass 1-5
Investeringshorisont:	Lång

Rapportering

När Bolaget utfört en transaktion avseende fondandelar eller strukturerade produkter får kunden en nota med information om datum, kurs, antal andelar, pris m.m. Om kund önskar fler än en årlig rapport kan kunden kontakta sin rådgivare.

I de fall Bolaget tillhandahåller portföljförvaltning eller, i samband med investeringsrådgivning, har informerat kunden om att Bolaget kommer att utföra regelbunden lämplighetsbedömning kommer Bolaget, minst två gånger per år, i sin rapportering till kunden ge en uppdaterad lämplighetsförklaring om hur investeringen motsvarar kundens preferenser, mål och andra egenskaper.

Till kunder som anlitar Bolaget för diskretionär förvaltning lämnar Bolaget rapporter i enlighet med det avtal som träffats med kunden.

När det gäller förvaltning av försäkringsdepåer får kunden rapporter från försäkringsbolaget.

Skydd av kunders värdepapper och medel

Kundens innehav av värdepapper och kontanta medel kan inte tas i anspråk vid en eventuell konkurs för Bolaget eller annan depåhållare/institut där tillgångarna förvaras. Kundens värdepapper och kontanta medel hålls åtskilda från Bolagets eller depåhållarens/institutets egna tillgångar. Om den bank där kundens kontanta medel är insatta på klientmedelskonto går i konkurs inträder insättningsgarantin.

Bolaget har tillstånd att förvara kunders värdepapper. Om kunden öppnat en depå hos Bolaget sker förvaringen genom att kundens innehav registreras i Bolagets kunddepåer. Bolaget har minst en depå för varje kund. Bolaget kan ha samlingskonton hos annat institut där kundernas totala innehav i ett värdepapper finns registrerat. Bolaget håller i sådant fall i sina egna system reda på respektive kunds innehav.

Bolaget har tillstånd att ta emot kunders kontanta medel med redovisnings-skyldighet. Dessa medel finns insatta hos svensk bank. Varje kunds behållning av medel noteras i Bolagets tekniska system.

Ansvarig person för Bolagets skydd av kunders värdepapper och medel är Malin Olsson, malin.olsson@strandbergkapital.se, telefon 046-15 66 82.

Investerarskydd

Bolagets verksamhet omfattas av lagen (1999:158) om investerarskydd och under de förutsättningar som anges i lagen kan kund vara berättigade till ersättning av staten om Bolaget går i konkurs. Den maximala ersättningen som en kund kan få från investerarskyddet uppgår till 250 000 kr. Investerarskyddet administreras av Riksgälden. Mer information om investerarskyddet finns på www.riksdagen.se.

Insättningsgarantin

Kundernas kontanta medel är insatta på bank och hålls åtskilda från Bolagets egna tillgångar. Om den bank där kundens kontanta medel är insatta går i konkurs inträder insättningsgarantin. Det maximala belopp som en kund kan få från insättningsgarantin uppgår till 950 000 kronor.

Ersättning utöver angivna belopp får betalas ut från garantin med sammanlagt högst fem miljoner kronor (tilläggsbelopp), om insättaren på ett tillförlitligt sätt visar att insättningarna avser medel som hänförs till:

1. avyttring av privatbostad,
2. ersättning för skada på sådan egendom som avses i 1,
3. upphörande av anställning, bodelning, pension, sjukdom, invaliditet eller dödsfall,
4. utbetalning av försäkringar, eller
5. ersättning för skada till följd av
 - a) brott,
 - b) felaktig dom, eller
 - c) fel eller försummelse vid myndighetsutövning.

Utbetalning av ersättning enligt första stycket får dock bara avse insättningar som har gjorts högst tolv månader från den tidpunkt då beloppet krediterades på insättarens konto eller från och med den tidpunkt då det blev rättsligt möjligt att överföra sådana insättningar.

Insättningsgarantin administreras av Riksgälden. Mer information om insättningsgarantin finns på www.riksdagen.se.

Intressekonflikter

Intressekonflikter kan uppstå mellan en kund och Bolaget, inklusive chefer, medarbetare och personer med direkt eller indirekt koppling till Bolaget eller mellan två eller flera kunder.

När potentiella intressekonflikter identifieras ska följande omständigheter beaktas:

- Kommer Bolaget, dess ägare eller en av Bolagets anställda sannolikt erhålla ekonomisk vinst eller undvika en ekonomisk förlust på kundens bekostnad?
- Har Bolaget, dess ägare eller anställda ett annat intresse än kunden av resultatet av den tjänst som tillhandahålls kunden eller av den transaktion som genomförs för kundens räkning?
- Har Bolaget, dess ägare eller anställda ett ekonomiskt eller annat skäl att gynna en annan kunds eller kundgruppsintressen framför kundens intressen?
- Bedriver Bolaget, dess ägare eller anställda samma slag av verksamhet som kunden?
- Tar Bolaget, dess ägare eller anställda emot eller kommer att ta emot incitament av en annan person än kunden i samband med en tjänst till kunden, i form av pengar, varor eller tjänster utöver standardkommissionen eller avgiften för den berörda tjänsten?

Bolaget identifierar och dokumenterar intressekonflikter på regelbunden basis och tar ställning till hur dessa ska hanteras. För att säkerställa att de identifierade intressekonflikterna hanteras på ett lämpligt sätt har Bolaget beslutat ett antal interna regler som gäller för de anställda i Bolaget. Förutom Bolagets regler om identifiering och hantering av intressekonflikter har Bolaget beslutat följande interna regler nämligen ersättningspolicy, etiska regler, regler för lämplighetsbedömningen, regler för anställdas och deras närståendes egna värdepappersaffärer och regler för bästa utförande, placering och förmedling av order. Förutom dessa regler har Bolaget ytterligare interna regler som syftar till att Bolaget ska tillvarata sina kunders intressen och handla hederligt, rättvist och professionellt samt så att allmänhetens förtroende för Bolaget och värdepappers- och försäkringsmarknaden upprätthålls.

Om en intressekonflikt uppstår så att en kunds intressen kan komma att påverkas negativt, och Bolaget inte kunnat vidta åtgärder för att undvika denna så ska Bolaget tydligt informera kunden om arten eller källan till intressekonflikten innan Bolaget åtar sig att utföra en investeringstjänst för kundens räkning.

Bolaget har upprättat interna riktlinjer för att identifiera och hantera potentiella intressekonflikter. Mer information om Bolagets riktlinjer för identifiering och hantering av intressekonflikter lämnas ut till kunden på dennes begäran.

Lämplighetsbedömningen

Vid investeringsrådgivning, portföljförvaltning och försäkringsdistribution ska Bolaget säkerställa att de produkter eller tjänster som rekommenderas är lämpliga för kunden. För att Bolaget ska kunna göra den bedömningen måste Bolaget få tillräcklig information om kundens personliga och ekonomiska förhållanden. Dessutom behöver Bolaget veta vilken erfarenhet och kunskap som kunden har om de produkter och tjänster som Bolaget erbjuder. Det är även viktigt att Bolaget får reda på kundens mål med investeringen, vilken finansiell risk kunden är beredd att ta och hur länge kunden önskar behålla sin investering.

Syftet med den information som Bolaget samlar in från kunden är att Bolaget ska kunna tillvarata kundens intressen och ge de råd som är lämpliga mot bakgrund av kundens önskemål och behov. Det är därför viktigt att de uppgifter kunden lämnar till Bolaget är korrekta och så fullständiga som möjligt.

Utebliven passandebedömning

När kund på eget initiativ och utan föregående rådgivning lämnar order avseende fondandelar i värdepappersfonder eller okomplicerade specialfonder kommer

Bolaget att vidarebefordra orden till det fondbolag som förvaltar aktuell fond för utförande utan att bedöma om den begärda investeringen passar kunden.

Utförande, placering och förmedling av order

Bolaget har fastställt följande riktlinjer om bästa utförande, placering och förmedling av order.

1. Inledning

Bolaget bedriver verksamhet bland annat genom att tillhandahålla utförande av order, förmedling av order och placering av order avseende finansiella instrument. Bolaget ska i enlighet med gällande regelverk vid utförande, förmedling och placering av order vidta alla rimliga åtgärder för att säkerställa att kunderna får bästa möjliga resultat vid genomförande av order. Bolaget har därför, mot bakgrund av 8 kap. 28 - 32 §§ LVM samt 18 och 19 kap. Finansinspektionens föreskrifter (2007:16) om värdepappersrörelse fastställt följande riktlinjer. Bolaget sammanlägger inte kunders order och inte heller Bolagets egna order med kunders order.

När Bolaget i primärmarknadstransaktioner medverkar genom att placera finansiella instrument för en emittents räkning och ta emot teckningsanmälningar från investerare tillhandahåller Bolaget två tjänster, dels placering av finansiella instrument utan fast åtagande gentemot emittenten, dels utförande av order gentemot investerarna. Utförande av order sker även då order skickas direkt till ett fondbolag, utländskt fondbolag eller en AIF.

Bolaget tillhandahåller även mottagande och vidareförmedling av order av finansiella instrument till andra institut. Bolaget förmedlar order avseende finansiella instrument till det värdepappersinstitut där kunden har sin depå. Placering av order sker när Bolaget utför tjänsten portföljförvaltning.

2. Olika faktors relativa vikt vid genomförande av order

För att uppnå bästa möjliga resultat för kunden kommer Bolaget att vidta alla rimliga åtgärder genom att ta hänsyn till följande faktorer när order genomförs:

- Orderns storlek och typ samt påverkan på marknaden
- Priset och kostnaderna
- Snabbhet och sannolikhet för att ordern leder till en transaktion
- Att transaktionen kan avvecklas
- Kundens kategori
- Andra omständigheter som enligt Bolagets bedömning är relevanta för en viss order.

I den mån det är möjligt kommer Bolaget att tillmäta priset och kostnaderna för genomförandet störst betydelse. I vissa fall, t.ex. vid stora order, order med särskilda villkor m.m., kan Bolaget komma att ta större hänsyn till andra faktorer, t.ex. om ordern på grund av sin storlek eller typ enligt Bolagets bedömning kan ha en väsentlig prispåverkan eller påverkan på sannolikheten för att den blir utförd eller kan avvecklas eller om det av andra skäl är relevant att tillmäta andra faktorer än priset större betydelse.

Bolaget strävar alltid efter att genomförande av order ska ske så snabbt, effektivt och rättvist som möjligt. Om inte speciella omständigheter råder, kommer Bolagets prioritet vid genomförande av order vara att åstadkomma det bästa möjliga resultatet i form av det totala beloppet som kunden ska betala eller erhålla.

När Bolaget handlar med fondandelar direkt med ett fondbolag eller ett fondbolag eller en AIF utförs ordern alltid till gällande NAV-kurs.

När Bolaget för kunds räkning på primärmarknaden utför en kunds order genom att sända den till arrangören eller emittenten avseende en strukturerad produkt kommer ordern att genomföras till gällande emissionskurs.

När Bolaget säljer en strukturerad produkt i förtid sker det till det bästa pris som finns att tillgå på andrahandsmarknaden.

3. Specifik kundinstruktion

När en kund ger Bolaget en specifik instruktion för hur hela eller delar av en order ska genomföras kommer ordern att utföras eller förmedlas enligt den instruktionen. I det fall en specifik instruktion lämnas ska Bolaget utföra eller förmedla ordern enligt kundens instruktion även om den strider mot dessa riktlinjer. Detta kan medföra att Bolaget förhindras att uppnå bästa möjliga resultat för kunden.

4. Handelsplatser

Bolaget utför inga order på handelsplatser.

5. Produkter

De produkter som Bolaget normalt tillhandahåller i sitt tjänsteutbud är andelar i värdepappers- och specialfonder samt i strukturerade produkter.

6. Motparter

Bolaget förmedlar order i huvudsak till Danica, Skandia och Strukturinvest.

När Bolaget utför order på primärmarknaden utförs affärerna utanför en handelsplats. Då priset för fondandelar utgörs av NAV-kursen och priset för strukturerade produkter utgörs av teckningskursen uppkommer i dessa fall inga risker för att kunden inte får rätt pris.

När kunden önskar sälja en strukturerad produkt före förfall sker detta på andrahandsmarknaden och utanför en handelsplats. Likviditeten i andrahandsmarknaden upprätthålls normalt av arrangören av den strukturerade produkten och eftersom likviditeten andrahandsmarknaden är låg kan den kurs kunden får vara ofördelaktig för kunden. Det finns därför en risk med att sälja en strukturerad produkt i förtid.

7. Kontroll av marknadsaktörer

Bolaget ska en gång per år kontrollera att de institut till vilka order utförs, placeras eller förmedlas har tillfredsställande riktlinjer för bästa orderutförande så att Bolaget kan uppfylla de krav som anges i regelverket. VD ansvarar för att kontrollen utförs.

8. Störningar i marknaden, bristande tillgänglighet i tekniska system etc.

I vissa fall, såsom exempelvis vid avbrott i handeln, när en handelsplats makulerar affärer, vid störningar i marknaden, vid bristande tillgänglighet i tekniska system eller annat, kan det enligt Bolagets bedömning ligga i kundens bästa intresse att en order utförs eller förmedlas på något annat sätt än det som normalt används för det finansiella instrumentet ifråga. Bolaget kommer då att vidta alla rimliga åtgärder för att uppnå bästa möjliga resultat för kunden under rådande omständigheter.

Bolaget kommer snarast att informera kunderna om alla betydande svårigheter att utföra en order på grund av sådana störningar.

9. Godkännande av riktlinjer

Kunderna ska godkänna ovan redovisade riktlinjer om bästa utförande, placering och förmedling av order. Godkännandet sker när kunden erhållit denna Förköpsinformation och därefter genomför sin första transaktion. Innan Bolaget utför en kunds order utanför en handelsplats ska kunden ha gett sitt uttryckliga godkännande till detta. Samtycke ska lämnas i kundavtalet. Kunden kan på begäran få ytterligare information om hur Bolaget uppfyller kraven enligt dessa riktlinjer.

10. Sammanläggning och fördelning av order

Bolaget genomför endast transaktioner avseende fondandelar och strukturerade produkter. Någon sammanläggning av olika kunders order förekommer inte. Inte heller sammanlägger Bolaget kunders order med Bolagets egna order i sin likviditetsförvaltning. Bolaget har därför inte upprättat några riktlinjer för sammanläggning och fördelning av order.

11. Avveckling av affär

Om Bolaget ansvarar för att genomföra avveckling av en utförd order kommer Bolaget vidta alla rimliga åtgärder för att se till att alla finansiella instrument eller medel som tillhör kunden, som har tagits emot för att avveckla den utförda ordern, snabbt och korrekt överförs till den berörda kundens konto.

12. Ändringar av riktlinjerna

För att löpande säkerställa att genomförande av order sker på bästa möjliga sätt och med bästa möjliga resultat för kunderna ska Bolaget minst en gång per år göra en översyn av dessa riktlinjer. Bolaget kommer via sin hemsida att informera kunderna om varje väsentlig förändring av dessa riktlinjer. Informationen finns på www.strandbergkapital.se.

Lämnande av order

Kund kan lämna order om köp eller försäljning av fonder och strukturerade produkter vid personligt möte med rådgivare hos Bolaget eller genom att skicka brev eller e-post.

Investeringsparkonto

Investeringsparkonto är en schablonbeskattad sparform för privatpersoner. Kund kan handla med värdepapper och omplacera dessa utan att redovisa varje köp och försäljning i sin deklaration. Istället betalar kunden en schablonbeskatt som baseras på en förväntad genomsnittlig avkastning på de tillgångar som förvaras på kundens konto. Det finns vissa begränsningar när det gäller vilka kategorier av värdepapper som får förvaras på ett investeringsparkonto. Mer information om investeringsparkonto lämnas av Bolagets rådgivare.

Avgifter och ersättningar

Generell information om avgifter

När kunden tecknat en försäkring betalar kunden avgifter till försäkringsbolaget. När försäkringspremien investeras i exempelvis fonder eller strukturerade produkter betalar kunden de avgifter som fondbolaget och produktbolaget tar ut. Detsamma gäller om kunden investerar i sådana produkter utan försäkringsinslag.

Beroende på vilket bolag som är försäkringsbolag eller depåinstitut kan årsavgiften uppgå till mellan 0,7 - 0,95 procent per år på kapitalet. Vissa försäkringsbolag och depåinstitut kan även ta ut en insättningsavgift som kan uppgå till 2,5 procent av investerat belopp.

Avgifterna i fonderna varierar beroende på fondbolag och vilken fond det är fråga om. För de fonder som förmedlas via Bolaget varierar förvaltningsavgiften mellan 1,25 - 2,5 procent per år av fondandelsvärdet.

Kunden kan även komma att betala courtage för genomförd affär med strukturerade produkter. Courtaget ersätts till Bolaget. Courtaget uppgår normalt till 2 procent av investerat belopp.

När kunden lämnat ett diskretionärt uppdrag till Bolaget kommer Bolaget att ta ut en avgift för förvaltningsuppdraget. Dessutom betalar kunden de avgifter som motparterna tillgodogör sig när Bolaget utför handel med finansiella instrument enligt det diskretionära uppdraget. Därutöver tillkommer eventuella depåavgifter till kundens depåinstitut. Närmare information om vilka avgifter Bolaget tar ut anges i det avtal om diskretionär förvaltning som Bolaget och kunden ingår.

Generell information om ersättningar till Bolaget

När Bolaget distribuerar försäkringar, förmedlar investeringsparkonton, fonder eller strukturerade produkter får Bolaget ersättning från försäkringsbolag, depåinstitut, fondbolag och arrangörer av strukturerade produkter. Dessa företag delar alltså med sig av de avgifter de tar ut från kund.

Bolaget redogör för kunden i varje enskilt ärende för de avgifter kunden ska betala och för de ersättningar som Bolaget får, i kronor, om det är möjligt, och i annat fall anges grunderna för hur ersättningen beräknas. Ersättning från försäkringsbolag, fondbolag m.fl. kan variera. Ersättningen möjliggör att Bolaget kan erbjuda kunden kvalitetshöjande tjänster som pensionsrådgivning, regelbundna uppföljningsmöten, översyn av placeringar samt investeringsrådgivning.

Ersättningen från försäkringsbolagen består av en ersättning för engångsinvestering och en ersättning för löpande investeringar. Ersättning för engångsinvesteringar uppgår till mellan 2,5–3,5 procent av investerat kapital. På löpande premier kan ersättningen uppgå till 20 procent av inbetald premie. Dessutom kan Bolaget få beständsersättning på försäkringskapitalet. Ersättningen uppgår till mellan 0,1 – 0,95 procent per år.

Ersättningen från depåinstitut vid investering på investeringssparkonto består av en ersättning för engångsinvestering samt beständsersättning. Ersättning för engångsinvesteringar är 2,5 procent samt beständsersättning på 0,76 procent per år.

För kundernas investeringar i fondandelar får Bolaget ersättning som uppgår till mellan 0,10 – 1,92 procent per år av fondandelarnas värde.

Bolaget kan även få ersättning för investeringar i strukturerade produkter med 0,4–0,5 procent av det nominella beloppet per år samt courtage om 2 procent, dvs. om investeringen har en löptid i 3 år erhålls ersättning totalt med 3,5 % på det nominella beloppet.

Bolaget kan bli återbetalningsskyldigt för ersättning som utbetalats av försäkringsbolag i vissa fall. Återbetalningsskyldighet (annulationsansvar) till försäkringsbolag gäller främst om Bolagets uppdrag för kund sägs upp i förtid eller om omfattningen av tecknat försäkringskydds förändras. Hur mycket av ersättningen som Bolaget måste betala tillbaka beror på hur lång tid försäkringsavtalet har gällt. Ju längre tid desto mindre belopp behöver återbetalas.

I samband med att Bolaget tillhandahåller försäkringsdistributionstjänster lämnar Bolaget mer utförlig information på individuell nivå om avgifter och ersättningar. Bolaget lämnar även årsvis en sammanställning av den totala ersättning som distributören har tagit emot från en tredje part under året.

Klagomålshantering

Kund som är missnöjd med Bolagets tjänster ska i första hand vända sig till sin rådgivare och framföra sina synpunkter. Kund som inte är nöjd med rådgivarens besked är välkommen att kontakta Bolagets klagomålsansvarige advokat Alf-Peter Svensson, alf-peter.svensson@dlapiper.com, telefon 070-539 91 33, eller per brev. Brevet ska ställas till DLA Piper, Alf-Peter Svensson, Box 7315, 103 90 Stockholm. Se även ytterligare information på Bolagets hemsida.

Kunden kan också erhålla vägledning från:

Konsumenternas Bank och finansbyrå och Försäkringsbyrå
Postadress: Box 242 15, 104 51 Stockholm, telefon: 0200 - 22 58 00.
Besöksadress: Karlavägen 108. www.bankforsakring.konsumenternas.se.

Konsumenter kan även få vägledning från den kommunala konsumentvägledningen.

Twist

Vid anspråk mot Bolaget kan kunden vända sig till allmän domstol för att få sin sak prövad. Konsumenter har också möjlighet att få sin sak prövad av Allmänna Reklamationsnämnden ARN, Box 174, 101 23 Stockholm, e-post: arn@arn.se, hemsida: www.arn.se, telefon 08-508 860 00.

Personuppgifter

Dataskyddsförordningen (GDPR) innehåller regler beträffande behandling av personuppgifter. Lagens huvudsyfte är att skydda individens personliga integritet. För att kunna fullgöra vårt uppdrag behöver vi inhämta, bearbeta och i vissa fall utlämna personuppgifter rörande dig. Vi kan bl.a. inhämta uppgifter från arbetsgivare, försäkringsbolag, försäkringsadministratörer, depåinstitut, fondförvaltare och myndigheter. De uppgifter som kan komma ifråga är t.ex. namn, adress, personnummer, telefonnummer, e-postadress samt försäkringsrelaterade personuppgifter. Dessa uppgifter är nödvändiga för att vi ska kunna fullgöra våra åtaganden gentemot dig samt för att vi ska kunna nå dig med aktuell information om våra andra produkter och övriga tjänster. För mer information se Bolagets integritetspolicy.

Du har som kund rätt att begära information om och rättelse av registrerade personuppgifter. Du har rätt att mot en administrativ avgift, enligt vad som gäller i prislista, ta del av de personuppgifter som Bolaget har. Sådan begäran framställs skriftligen till vår adress och skall vara undertecknad av dig.

Ändringar och uppdateringar

Ändringar och uppdateringar av denna information publiceras på Bolagets hemsida och gäller från och med dagen efter publiceringsdagen.

Egenskaper och risker med investeringar i värdepapper

1. Aktier och aktierelaterade värdepapper

I detta avsnitt beskrivs aktiers och vissa andra aktierelaterade värdepappers egenskaper och risker. Optioner, terminer och andra derivat vars värde påverkas av värdeförändringar på aktiemarknaden behandlas under avsnittet optioner och andra derivatinstrument och aktiefonder behandlas under avsnittet fondandelar.

Egenskaper

Varje aktie i ett aktiebolag representerar en andel av bolagets aktiekapital. Den som köper en aktie äger därmed en andel av bolaget. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen utdelning på aktierna. Aktier ger också rösträtt på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie aktierna tillhör kan rösträtten variera. Det finns två slag av bolag, publika och privata. Det är endast aktierna i publika bolag som handlas på de finansiella marknaderna.

Teckningsrätter ger rätt att teckna aktier i en nyemission.

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibeln) som inom en viss tidsperiod kan

bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, d.v.s. kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibeln.

Teckningsoptioner ger innehavaren en rätt att teckna nyemitterade aktier vid en given tidpunkt till ett i förväg bestämt pris.

Svenskt Depåbevis är ett bevis om rätt till en utländsk aktie. Depåbevis handlas på samma sätt som aktier och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplats där aktien handlas.

Risker

De huvudsakliga riskerna i samband med investeringar i aktier och aktierelaterade värdepapper innefattas i begreppet marknadsrisk.

Om du lånar till din investering tillkommer en lånefinansieringsrisk.

Vad dessa och andra riskbegrepp innebär förklaras nedan.

På aktiemarknaden förekommer att investerare utför s.k. blankning. Blankning innebär att någon säljer, vanligtvis aktier, som denne inte har och därför måste låna för att kunna leverera dem till köparen. Den som lånat aktierna måste samtidigt förbinda sig att vid en senare tidpunkt köpa tillbaka aktier av samma slag och lämna tillbaka dem till långivaren. Vid försäljningen räknar säljaren (låntagaren) med att vid tidpunkten för återköpet kunna anskaffa aktierna på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd. Blankning är en strategi som är riskfylld och som kräver särskilda kunskaper och noggrann bevakning av intagna positioner.

2. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

I detta avsnitt beskrivs obligationers och vissa andra ränterelaterade värdepappers egenskaper och risker. Optioner, terminer och andra derivat vars värde påverkas av förändringar av marknadsräntan behandlas under avsnittet optioner och andra derivatinstrument och räntefonder behandlas under avsnittet fondandelar.

Egenskaper

En obligation är en fordringsrätt mot utgivaren (emittenten) som genom försäljning av obligationen upptagit ett lån. Avkastning lämnas normalt i form av ränta. Det finns olika former av räntebärande värdepapper beroende på vilken emittent som givit ut värdepapperet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, löptiden fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. Räntan (ibland benämnd kupongen) betalas vanligen ut årsvis. Exempel på sådana fordringsrätter är statsobligationer utgivna av staten och bostadsobligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitutet samt företagsobligationer utgivna exempelvis av börsbolagen.

En annan form för räntebetalning är att sälja värdepapperet för ett pris som understiger dess nominella värde (diskonteringspapper). Vid försäljningen beräknas priset på värdepapperet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Det belopp som erhålls vid återbetalningen (nominella beloppet) är alltid högre än anskaffningspriset för värdepapperet. Bankcertifikat och statskuldväxlar är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. nollkupongskonstruktion.

Ytterligare en annan form av obligationer är statens premieobligationer där låne-räntan lottas ut bland innehavarna av premieobligationer. Det förekommer även ränterelaterade värdepapper och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och placeringen därför ger en fast real ränta (realränteb obligationer).

De flesta av dessa värdepapper kan du handla på en börs eller direkt av en bank eller ett värdepappersbolag.

Risker

De huvudsakliga riskerna i samband med investeringar i räntebärande värdepapper utgörs av emittentrisk, ränterisk, likviditetsrisk och, om det rör utländska värdepapper, valutakursrisk.

Om du lånar för att finansiera din investering tillkommer en lånefinansieringsrisk.

Vad dessa och andra riskbegrepp innebär förklaras nedan.

3. Fonder

I detta avsnitt beskrivs olika fonders egenskaper och risker.

Egenskaper

En fond är en "portfölj" av olika värdepapper, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som investerat i fonden, andelsägarna. Fonderna förvaltas av ett fondbolag eller utländskt fondföretag eller en förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF). Det finns olika slags fonder med olika placeringsinriktning. Med placeringsinriktning menas vanligtvis vilken typ av värdepapper, vilket geografiskt område eller i vilken bransch som fonden placerar i.

Normalt handlas fondandelar genom att de ges ut (säljs) och löses in (köps) direkt av det fondbolag eller AIF som förvaltar fonden. Det finns dock även fondandelar som noteras och handlas på en börs. Dessa fonder kallas för ETF (Exchange Traded Funds). Ofta är dessa fonders utveckling knuten till någon typ av index och innefattar ibland även hävstångseffekt.

Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av fonder.

En aktiefond placerar allt eller huvudsakligen allt av andelsägarna inbetalt kapital i aktier. Blandfonder med både aktier och räntebärande värdepapper förekommer också, liksom rena räntefonder där kapitalet placeras huvudsakligen i räntebärande värdepapper. Det finns även indexfonder som inte förvaltas aktivt av någon förvaltare utan som istället placerar i värdepapper som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

En fond-i-fond är en fond som placerar i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att placera i flera olika fonder. Man kan därmed

uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika placeringsinriktningar och risknivåer.

En ytterligare typ av fond är hedgefond. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då sådana fonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder. Det finns även hedgefonder med låg risk. Hedgefonder har som mål att ge en positiv avkastning oavsett om aktie- eller räntemarknaden går upp eller ner. En hedgefond har mycket större frihet i sina placeringsmöjligheter än traditionella fonder.

Risker

Begreppet fonder innefattar två olika kategorier av fonder nämligen värdepappersfonder och specialfonder. Värdepappersfonder följer de regler om riskspridning, placeringsrestriktioner m.m. som anges i lagen om värdepappersfonder. Specialfonder avviker på ett eller flera sätt från de krav som ställs i nämnda lag. I normala fall kan du köpa och sälja andelar i värdepappersfonder varje bankdag medan det för specialfonder kan finnas regler om att köp och försäljning endast kan ske vid vissa tidpunkter. Generellt kan sägas att regelverket kring värdepappersfonder syftar till att skydda investerarna från alltför stort risktagande genom de krav på riskspridning och placeringsbegränsningar som finns i regelverket medan detta syfte inte är lika uttalat för specialfonder.

De huvudsakliga riskerna med placeringar i fonder, beroende på vilken placeringsinriktning fonden har, kan vara marknadsrisk, kursrisk, ränterisk, placeringsspecifik risk och valutakursrisk om fonden placerar i värdepapper i andra länder.

För fond-i-fond utgår risken av de sammantagna riskerna i de underliggande fonderna. En fond-i-fond kan vara såväl en värdepappersfond som en specialfond.

För hedgefonder och andra specialfonder tillkommer ytterligare en risk genom att sådana fonder ofta har möjlighet att finansiera sina investeringar med lån och fonderna kan ha regler som begränsar dina möjligheter att sälja dina fondandelar t.ex. genom att sådan försäljning endast får ske vid månads- eller kvartalsstiften.

Om du lånar till din investering i fonder tillkommer en lånefinansieringsrisk.

Vad dessa och andra riskbegrepp innebär förklaras nedan.

4. Strukturerade produkter

I detta avsnitt beskrivs egenskaper och risker med investeringar i vissa specialkonstruerade värdepapper.

Egenskaper

Ett exempel på andra värdepapper är indexobligationer. En indexobligation är en obligation där avkastningen på obligationen, istället för ränta, är beroende av utvecklingen av ett aktieindex eller annat index såsom exempelvis ett råvaru- eller valutaindex. När man talar om indexobligationer så benämns dessa oftast också som kapitalskyddade produkter. Med detta begrepp avses att beskriva att oavsett om produkten ger avkastning eller ej så återbetalas det nominella beloppet eller del därav. Vanligtvis återbetalas åtminstone det nominella beloppet. Eventuell överkurs är dock inte kapitalskyddad. Det finns dock alltid en emittentrisk på den som emitterat obligationen. Tanken med indexobligationer är att de ska behållas under instrumentets löptid. Indexobligationer konstrueras på olika sätt med olika villkor och har också olika namn beroende på vilket institut som konstruerat produkten.

Ett annat exempel på andra överlåtbara värdepapper är olika typer av strukturerade produkter (exempelvis autocalls, sprintar, hävstångscertifikat) som emitteras vanligtvis med begränsad löptid och vars värde är beroende av prisutvecklingen på ett aktieindex eller en råvara t.ex. olja eller guld. Sådana certifikat är inte alls kapitalskyddade men kan beroende på villkoren vara kapitalskyddade till viss del. Dessa produkter ska inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat som ges ut av företag i syfte att låna upp pengar på kapitalmarknaden.

Det finns en mängd andra specialkonstruerade värdepapper och du bör, innan en investering, sätta dig in i de villkor som gäller för respektive värdepapper.

Risker

De huvudsakliga riskerna med investeringar i dessa typer av värdepapper kan, beroende på värdepapperets konstruktion, vara kursrisk, emittentrisk, motpartsrisk, likviditetsrisk, prisvolatilitetsrisk, ränterisk och valutakursrisk. Likviditetsrisken för vissa av dessa produkter kan vara hög eftersom andrahandsmarknaden inte alltid är effektiv p.g.a. att den i huvudsak endast upprätthålls av emittenten.

Om du lånar för att finansiera din investering tillkommer en lånefinansieringsrisk.

5. Optioner och andra derivatinstrument

I detta avsnitt beskrivs egenskaper och risker med investeringar i derivatinstrument. Begreppet är ett samlingsnamn för värdepapper vilkas värde är kopplade till en annan s.k. underliggande tillgångs värde. Den underliggande tillgången kan utgöras av eller hänföra sig till aktier, obligationer, råvaror eller olika index såsom finansiella index, råvaruindex eller valutaindex.

Egenskaper

Huvudtyperna av derivatinstrument är optioner, terminer, swap-avtal och hävstångscertifikat. Handeln sker vanligtvis på en börs eller direkt med en bank eller ett värdepappersbolag.

En option är ett avtal som innebär att den ena parten (utfärdaren av ett optionskontrakt) förpliktas sig att köpa eller sälja den underliggande egendomen av eller till den andra parten (innehavaren av kontraktet) till ett på förhand bestämt pris (lösenpriset). Avtalet kan, beroende på slag av option, antingen utnyttjas när som helst under löptiden eller endast på slutdagen. Innehavaren betalar en ersättning (premie) till utfärdaren och får en rätt att utnyttja kontraktet men har ingen skyldighet att göra det. Utfärdaren är däremot skyldig att infria kontraktet om innehavaren begär det (löser optionen).

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade warranter. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris.

En termin eller "future" innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven framtida tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom båda parter har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Ett swap-avtal innebär att parterna överenskommer om att löpande erlagga betalningar till varandra, exempelvis beräknade på fast respektive rörlig ränta (ränte-swap), eller att vid en viss tidpunkt utbyta (på engelska: to swap) någon form av egendom med varandra, t.ex. olika slag av valutor (valuta-swap).

Hävstångscertifikat, som ofta enbart kallas certifikat, är vanligtvis en kombination av t.ex. en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden. En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel.

Det är viktigt att uppmärksamma följande karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument. Konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför hävstångseffekt, vilken kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumentet jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs. möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt.

För vissa derivatinstrument är den som utfärdar en option eller ingår ett termins-avtal från början tvungen att ställa säkerhet för sitt åtagande. I takt med att priset på den underliggande egendomen med tiden utvecklas uppåt eller nedåt och således värdet på derivatinstrumentet ökar eller minskar, skiftar också kravet på säkerhet. Ytterligare säkerhet i form av en tilläggssäkerhet kan därefter komma att krävas. Hävstångseffekten gör sig således gällande även på säkerhetskravet, som kan förändras snabbt och kraftigt. Om inte kunden ställer tillräcklig säkerhet, har motparten eller värdepappersföretaget i allmänhet förbehållit sig rätten att utan att höra kunden avsluta placeringen (stänga positionen) för att begränsa förlusten.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Pristillräckningarna är ofta störst på derivatinstrument med kort löptid. Priset på t.ex. en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden p.g.a. att det s.k. tidsvärdet avtar.

Derivatinstrumentet kan kombineras på visst sätt för att skapa t.ex. ett visst skydd mot prisförändring på underliggande egendom, eller för att uppnå ett visst ekonomiskt resultat i förhållande till den förväntade prisutvecklingen på underliggande egendom. Vid handel med sådana kombinerade produkter är det viktigt att sätta sig in i produktens olika beståndsdelar och hur dessa samverkar.

Under ett derivatinstruments löptid kan vissa händelser inträffa som påverkar förutsättningarna för derivatinstrumentets fullgörande. I sådana fall kan en omräkning av pris eller antal underliggande t. ex. antal aktier per optionskontrakt komma att ske. Situationer när detta kan inträffa är exempelvis när ett bolag vars aktier utgör underliggande tillgång till derivatinstrumentet genomför en nyemission, split eller sammanläggning av aktierna i bolaget.

Risker

Handel med derivatinstrument är förknippad med särskilda risker. Du svarar själv för att du förstår riskerna och måste därför själv skaffa dig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, börs- och clearingregler, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper samt de risker som är förknippade därmed. Du måste också fortlöpande beakta dina placeringar (positioner) i sådana instrument. Bevakningen bör avse pris/kursutveckling, förändringar i säkerhetskrav, bolagshändelser och därmed sammanhängande omräkningsregler samt löptid.

Du bör vidare i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att ställa ytterligare säkerhet eller att avsluta dina placeringar i derivatkontrakt (kvitta ut eller stänga sina positioner). Vissa derivatpositioner kan leda till att du förlorar mer än det belopp du investerat.

De huvudsakliga riskerna är emittentrisk, motpartsrisk, marknadsrisk, kursrisk, prisvolatilitetsrisk, likviditetsrisk och om du tagit en position i ett utländskt derivat, valutakursrisk. I vissa fall kan kombinationer av derivatinstrument leda till en högre sammanlagd risk än risken i varje enskild del.

Om du lånar till din investering i derivat eller lånar för att täcka ditt säkerhetskrav tillkommer en lånefinansieringsrisk.

Vad dessa och andra riskbegrepp innebär förklaras på nästa sida.

Riskbegrepp

I samband med den riskbedömning som du bör göra inför en placering i värdepapper, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp som du behöver känna till. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Viktigt

Kund ska vara införstådd med bl.a. följande:

- att gjorda investeringar sker på kundens egen risk.
- att kunden noga måste sätta sig in i Bolagets villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall produktinformation.
- att vid handel med värdepapper är det viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende gjorda investeringar samt omgående reklamera fel.
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehaven.
- att kunden själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på gjorda investeringar.

Bolagsspecifik risk – risken att verksamheten i ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de värdepapper som är relaterade till bolaget därmed faller i värde.

Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de värdepapper som är relaterade till bolag i branschen därmed faller i värde.

Emittentrisk – risken för att den emittent som gett ut ett visst värdepapper inte kan fullfölja sin skyldighet att betala tillbaka t.ex. ett obligationslån vilket leder till att din investering i en sådan obligation blir värdelös, se även *kreditrisk*.

Hävstångseffektsrisk – konstruktion av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet vilket i så fall inverkar negativt på värdet på din position.

Kreditrisk – risken för bristande betalningsförmåga hos en emittent eller en motpart vilket kan leda till att ditt innehav blir värdelöst, se även *emittentrisk*.

Kursrisk – risken att kursen/priset på ett värdepapper går ner vilket i så fall leder till att värdet på ditt innehav minskar.

Legal risk – risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras vilket kan leda till negativa konsekvenser för dig.

Likviditetsrisk – risken att du inte kan sälja eller köpa ett värdepapper vid en viss önskad tidpunkt p.g.a. att omsättningen i det värdepapperet är låg. Beroende på svag likviditet kan en relativt stor aktiepost vara svår att avyttra.

Lånefinansieringsrisk – risken för att din lånefinansierade investering i värdepapper faller i värde samtidigt som du alltså är återbetalningsskyldig för hela lånet.

Marknadsrisk – risken att marknaden i sin helhet, eller viss del därav t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner och att därmed värdet på ditt innehav av värdepapper faller. Marknadsrisk innefattar bolagsspecifik risk, branschspecifik risk, hävstångseffektsrisk, kursrisk, likviditetsrisk, prisvolatilitetsrisk, ränterisk och valutakursrisk.

Prisvolatilitetsrisk – risken för att stora svängningar i kursen/priset på ett värdepapper påverkar din placering negativt. Denna risk kan vara särskilt uttalad vid handel med olika typer av derivat.

Ränterisk – risken att det värdepapper du placerat i minskar i värde p.g.a. förändringar i marknadsräntan.

Skatterisk – risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras vilket kan leda till negativa skattekonsekvenser som du inte hade anledning att räkna med när du gjorde din investering.

Valutakursrisk – risken att en utländsk valuta till vilken ett innehav är relaterat förändras i förhållande till svenska kronor så att du får betalt i en valuta som sjunkit i värde eller du måste betala i en valuta som stigit i värde.